

Maastricht, 20 oktober 2014

Aan: Leden van de Tweede Kamercommissie voor Defensie
Binnenhof 20
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Distributie: Deze brief, inclusief bijlagen, is aan alle individuele leden van de commissie via email verstuurd.

Betreft: Afwijzing rehabilitatie verzoek t.b.v. wijlen oud-oorlogsvliegers W. Burck, E. de Lyon en H. Kelder door minister van Defensie Jeanine Hennis-Plasschaert.

Geachte Leden van de Tweede Kamercommissie voor Defensie,

Door middel van deze brief richt ik, Marc de Lyon, mij tot u omdat ik uw aandacht wil vragen voor een diep onrecht dat heeft plaatsgevonden tijdens de 2de Wereldoorlog bij het toenmalige Koninklijk Nederlands-Indisch Leger in Australië.

De gebeurtenissen

In het najaar van 1942 werden drie Nederlandse KNIL-oorlogsvliegers, W. Burck, E. de Lyon en H. Kelder, op een Nederlandse vliegbasis in Australië (Canberra) gearresteerd, op verdenking van een poging tot 'sabotage, hulp aan de Japanners en desertie'. Zij werden echter in een val gelokt die opgezet was door de toenmalige inlichtingenofficier S. Spoor, de latere generaal. Met behulp van een provocateur heeft hij geprobeerd de drie vliegers tijdens een drinkgelag uitspraken te ontfutselen die moesten duiden op desertie. Het enige doel was het stellen van een voorbeeld om het lage moreel op de vliegbasis op te krikken.

Bijna een jaar later in het najaar van 1943 werden de drie vliegers door een speciaal ingestelde Zeekrijgsraad berecht en veroordeeld in Colombo. Het vonnis luidde levenslang voor de 2de luitenant-vlieger William Burck en 20 jaar gevangenisstraf voor de beide sergeant-vliegers Erich de Lyon en Henri Kelder. Zij werden gevangen gezet in een Indiase gevangenis en naderhand overgebracht naar de strafgevangenis in Leeuwarden.

Begin 1950 werden de drie piloten voorwaardelijk in vrijheid gesteld.

Geen rehabilitatie

Mijn vader, Erich de Lyon, is altijd blijven strijden voor eerherstel. In februari 1951 heeft hij bij de toenmalige minister van Justitie een rehabilitatie request (zie bijlage) ingediend, waar echter nooit op geantwoord is. Op vele manieren heeft mijn vader aandacht proberen te krijgen voor zijn zaak, o.a. door het zoeken van de publiciteit en door het benaderen van prominenten.

Al deze acties hebben echter nooit tot een daadwerkelijke rehabilitatie geleid. Toen, en ook nu nog, is er geen bereidheid gebleken bij Justitie, Defensie en verantwoordelijken om hierin ook

maar enige bereidwilligheid te tonen actie te ondernemen dit onrecht op gepaste wijze te behandelen.

Mijn inzet voor rehabilitatie

Mijn vader is in 1976 overleden. Desondanks voel ik mij, en naarmate ik ouder word steeds meer, met hem verbonden in zijn aanhoudende strijd naar rechtvaardigheid en eerherstel.

Daarom heb ik in 2008, samen met het Comité Last Post Nederland 1940-1945, een hernieuwde poging gedaan om alsnog postuum rehabilitatie te verkrijgen voor mijn vader en de twee andere vliegers en af te maken wat mijn vader helaas nooit gelukt is.

Deze inspanningen hebben tot nu toe geleid tot:

- Veel aanvullend onderzoek m.b.t. de zaak en gesprekken met een groot aantal mensen.
- Een web-site www.colombotragedie.nl waarop zoveel mogelijk materiaal verzameld is met betrekking tot de zaak.
- Een rehabilitatie verzoek dd. 30-11-2011, gericht aan Minister President Mark Rutte.

Briefwisselingen over de rehabilitatie

Dit rehabilitatie verzoek is pas na mondelinge en schriftelijke rappels van ons in behandeling genomen (het verzoek bleek tijdens navraag 5 maanden op een bureau bij een verkeerde afdeling gelegen te hebben!) door het ministerie van Defensie. Bijna een jaar later op 26-11-2012 is uiteindelijk afwijzend gereageerd door de toenmalige minister van Defensie Hans Hillen.

Het Comité Last Post Nederland 1940-1945 heeft op 20-02-2013 via een WOB-verzoek inzicht gekregen in de onderbouwing van deze afwijzing. Op basis van deze WOB-informatie was het voor ons duidelijk dat de onderbouwing van de afwijzing van minister Hans Hillen gebaseerd was op onvolledige, gekleurde en deels incorrecte informatie van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH).

In een brief van 07-06-2013 aan minister Jeanine Hennis-Plasschaert worden de door minister Hans Hillen naar voren gebrachte argumenten weerlegd. Deze weerlegging is deels gebaseerd op het persoonlijke dossier van mijn vader, Erich de Lyon. Dat is ook de reden dat ik deze brief op persoonlijke titel, afgestemd met het Comité Last Post Nederland 1940-1945, aan de minister gestuurd heb.

De daaropvolgende reactie van de minister op 17-10-2013 was zeer teleurstellend, het was wederom een afwijzing en haar motivering bestond uit een herhaling van de argumenten van minister Hans Hillen.

Ondeugdelijke afwijzing van de rehabilitatie

Op onze inhoudelijke motivatie die onderbouwde dat minister Hans Hillen onjuist en onvolledig geïnformeerd was door zijn ambtenaren is zij in haar antwoord niet ingegaan. Ook is zij niet ingegaan op mijn uitnodiging tot een gesprek met haar of met een persoon die namens haar gemachtigd is en mandaat heeft.

Met betrekking tot onze argumentatie geeft de toenmalige minister Hans Hillen aan dat belangrijk bij zijn besluit is geweest dat geen verdere juridische acties door de vliegers zijn ondernomen. In mijn verweer aan minister Jeanine Hennis-Plasschaert geef ik aan dat er wel degelijk een rehabilitatieverzoek in 1951 door mijn vader bij de minister van Justitie is ingediend en ik heb daarvan ook een kopie bijgevoegd bij mijn brief aan haar. Mijn vader heeft echter nooit antwoord ontvangen op zijn rehabilitatieverzoek.

In een interview in De Telegraaf (16 oktober 1959) gaf mijn vader in de inleiding te kennen: *“Ik ben onschuldig veroordeeld. Jaren al vecht ik voor eerherstel. In een brief van 8 februari 1954 namens de toenmalige minister van Justitie a.i. prof. dr. L. J. M. Beel staat dat ik min of meer geslachtofferd ben. Mijn oud-commandant, overste Fiedeldy, heeft een verklaring ondertekend waarin staat dat hij mij geenszins als landverrader of deserteur beschouwt. Ja, hij zou zelfs een algehele en spoedige rehabilitatie volkomen gerechtvaardigd achten. Desondanks gebeurt er niets. Toch zal ik niet rusten voor ik in mijn eer ben hersteld. Ook voor mijn kinderen. Zij moeten met mijn besmette naam door het leven.”*

En verderop:

“Ik weet het soms niet meer. Ik heb wel eens gedacht dat het zou slijten. Het is niet waar. Hoe groter mijn kinderen worden, des te pijnlijker vreet de wetenschap dat hun vader als een verrader te boek staat.”

De autoriteit Dr. Jaap de Moor (senior wetenschappelijk medewerker bij het NIMH) schrijft in zijn autobiografie over generaal Simon Spoor:

“Het proces, dat in afwezigheid van Spoor plaatsvond, valt niet anders te karakteriseren dan als een regelrechte farce. De dagvaarding van W.H. Vermeer, fiscaal van de Zeemacht (maar geen jurist), rammelde aan alle kanten. De rechtbank bestond uit vijf officieren onder voorzitterschap van kapitein-luitenant-ter-zee jhr. H.A. van Foreest, van wie er niet één ook maar de geringste juridische scholing of kennis bezat.”

Baron mr. S. J. van Tuyll van Serooskerken, oud Secretaris-Generaal Ministerie BUZA, lid van de Raad van State, Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en Groot Officier in de Orde van Oranje Nassau, was de raadsman van de ‘hoofdverdachte’, de 2de Lt. William J. Burck. Hij omschreef het proces als een ‘rechterlijke dwaling’. Hij deed deze uitspraak in 1981 in een interview met de auteur van het boek ‘De Colombo Tragedie’ van J. C. Bijkerk.

Rehabilitatie is mogelijk!

Minister Jeanine Hennis-Plasschaert gaf in haar antwoord aan niet de bevoegdheid te hebben om te oordelen over een rechterlijke toetsing. Haar voorganger dacht hier anders over, hij vond het onzorgvuldig de rechterlijke toetsing van destijds nu te herbeoordelen aan de hand van de opvattingen, normen en de wetenschap van nu.

Laat dit nu juist zijn wat een rehabilitatie inhoudt! De minister geeft dus aan dat rehabilitatie nooit kan plaatsvinden!

Ik herhaal hierbij dat het mij gaat om een rehabilitatie van mijn vader en de andere twee vliegers, ik vraag niet om een rechterlijke toetsing. Een rehabilitatie ligt binnen de bevoegdheden van een minister.

Tot slot: Verzoek aan de Tweede Kamercommissie voor Defensie om rechtvaardigheid

Ik richt mij nu tot u om u te vragen in uw verantwoordelijkheid als volksvertegenwoordigers de minister op haar verantwoordelijkheid te wijzen en haar tot actie te bewegen in deze slepende zaak. U hebt de mogelijkheid de minister te bevragen over haar afwijzende reactie en haar te bewegen zorgvuldig en integer om te gaan met het gedane onrecht in deze zaak van de drie vliegers.

Ik hoop ter zeerste dat u zich inhoudelijk in de zaak wilt verdiepen en zich ervoor in wilt zetten dat zoveel jaar na dato alsnog rechtvaardigheid geschiedt door een rehabilitatie van de drie vliegers door de minister van Defensie.

Ik ben te allen tijde bereid om verder met u in contact te treden over deze zaak.

Voor een meer inhoudelijk beeld zijn de meest relevante documenten als bijlagen toegevoegd.

Ik hoop op korte termijn een reactie van u te mogen vernemen.

Met vriendelijke groet,

Drs. Marc de Lyon
zoon van wijlen sergeant-vlieger Erich de Lyon

Sikkelhegge 3
6225 KN Maastricht
06-52717585
mjhdelyon@gmail.com

Bijlagen:

1. Rehabilitatie Request, dd. 30-11-2011, van het Comite Last Post Nederland 1940-1945, zonder de bijlagen.
2. Antwoord minister van Defensie Hans Hillen, dd. 26-10-2012.
3. Antwoord op WOB-verzoek met de twee bijlage dd. 20-02-2013.
4. Brief van Marc de Lyon aan minister van Defensie Jeanine Hennis - Plasschaert, dd. 07-06-2013.
5. Antwoord minister van Defensie Jeanine Hennis – Plasschaert, dd. 17-10-2013.
6. Rehabilitatie Request van E.H.J. de Lyon, dd. 06-02-1951.
7. Artikel in De Telegraaf dd. 16-10-1959.
8. Artikel in De Stem dd. 01-02-1969.

Daarnaast verwijst ik u naar de website www.colombotragedie.nl voor aanvullende informatie.